

ὄνι κό, φορτίκι, χτήμα, χτηνόν. 2) Ὁ οἰκοδεσπότης καὶ ὁ ἐργολάβος οἰκοδομῶν εἰς τὴν συνθηματ. γλῶσσαν τῶν οἰκοδόμων Ἡπ. (Κόνιτς.) Μακεδ. (Βέρ.) 3) Οὐτιδανός, ἀγροῖκος ἄνθρωπος, ἀναιδής Ἡπ. Θράκ. (Σουφλ.) Μακεδ. (Βέρ.) || Φρ.: Ἀνάθιμά τουν, γκάτζους ξιπατουμένους (ὑβρις γυναικὸς πρὸς ἄνδρα ἀναιδῆ) Σουφλ. Συνών. γαιδαράτσος 2, γάιδαρος Β3, γαιδοῦρακας, γαιδουραναθρεμμένος, γαιδουραράς, γαιδουράς, γαιδοῦρι 5, γκαζελάς, γκαζέλι 6, γομάρι Β1, κρίτσικας.

γκαζοτενέκα ἡ, ἐνιαχ. γαζοτενέκα Κρήτ. (Μεραμβ.) Ἐκ τῶν οὐσ. γκάζι, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ γάζι, καὶ τενέκα, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ δενέκα. Γκαζοτενεκές, τὸ ὅπ. βλ.

γκαζοτενεκές ὁ, σύνθηθ. γαζοτενεκές πολλαχ. γκαζοτενεκές Ἡπ. (Αὐλότοπ.) γκαζουτινικές βόρ. ιδιώμ. γαζοτενεκές πολλαχ. γαζοτενεκές Πελοπ. (Καρδάμ.) γκαζουτινικές Θεσσ. (Μελιβ.) γκαζουτινικές Θεσσ. (Βρυσ. Τσαγκαρ.) Μακεδ. (Βόιον) γαζοτενεκές Κρήτ. (Κακοδίκ.) Νίσυρ. γαζοτενεκ-ῆς Κῶς (Καρδάμ. Κέφαλ.) γαζοτενεκές Κρήτ. (Ρέθυμν. Σφακ. κ.ά.) γαζοτενεκές Τήν. (Σμαρδάκ.) καζοτενεκές Φοῦρν. καζοτενεκὲ Τσακων. (Χαβουτσ.) καζοτενεκές Ἴων. (Σμύρν.) καζοτενεκές Κύθηρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γκάζι, παρὰ τὸ ὅπ. γάζι καὶ κάζι, καὶ τενεκές, ὅπου καὶ ντενεκές.

1) Δοχεῖον ἐκ λευκοσιδήρου, σχήματος ὀρθογωνίου παραλληλεπιπέδου καὶ ὠρισμένης συνήθως χωρητικότητος, ἐντὸς τοῦ ὁποῦ περιέχεται τὸ εἰς τὸ ἐμπόριον πωλούμενον πετρέλαιον, χρησιμοποιεῖται δὲ μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τοῦ πετρελαίου εἰς ποικίλας χρήσεις (ἐναπόθεσιν ἢ ἀντλήσιν ὕδατος, ἐναπόθεσιν ἐλαίου, βουτύρου, μέλιτος κ.τ.τ.) σύνθηθ.: Ἐνας χυῖν' μετὰ γαζοτενεκὲ νερό Θράκ. (Μέτρ.) Ἀκκουῦθησε καταγῆς τὸ γαζοτενεκὲ μετὰ τὸ λάδι Κρήτ. Ὁ καζοτενεκές τοῦ βούτουρα δὲν εἶναι ἄδενος καὶ θά' ῥχη ὁ βουτουράς καὶ δὲ θά' ῥωμε μέρος νὰ μᾶς τότε βάλη Ἴων. (Σμύρν.) Ἐνοῖξε ἐναγ-γαζοτενεκ-ῆν νὰ κάμης κουβᾶ Κῶς (Καρδάμ.) Ἀνέφ'καν οἱ κλέφτις κὶ πῆραν κ' ἓνα γκαζουτινικὲ μὲ χόβονλ' Θεσσ. (Μελιβ.) || Ἄσμ.

Ἐσά δὲ γαζοτενεκὲ πού βάνουνε τὸ λάδι, ἐτσά σὲ ξεσιχάθηκα καὶ δὲ σὲ κάνω χάζι Κρήτ. Συνών. γκαζερό 1, γκαζικό, γκαζίνο, μπικιόνα. 2) Μεταφ., ἄνθρωπος ἀνόητος Κῶς (Καρδάμ.): Φτουννοῦ τοῦ γαζοτενεκ-ῆς μπιστεῦγσαι τὰ λόγια του;

γκαζούδι τό, ἐνιαχ. γκαζούδι Α. Ρουμελ. (Καβακλ.) Ἐκ τοῦ οὐσ. γκάζι καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -οῦδι. Γκαζόλαμπα, τὸ ὅπ. βλ.: Στάθ'μι μὲ τοῦ γκαζούδ' ῥς τὸν παραστάθ' νὰ τὸν γουρουνίσ' (=νὰ τὸν γνωρίσῃ).

γκαζούλι τό, Ἡπ. (Κωστάν.) γκαζούδ' Θεσσ. (Κρυόβρ.) Ἐκ τοῦ οὐσ. γκάζι καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -οῦλι. 1) Μικρὰ φορητὴ λάμπα πετρελαίου Ἡπ. (Κωστάν.): Παροίμ.

Ἄναψε τὸ γκαζούλι σου, προτοῦ σὲ βρῇ ἡ νύχτα (ἐπὶ προνοητικῶν). Συνών. γκαζόλαμπα. 2) Λύχνος ὁ ὁποῖος καίει μετὰ πετρέλαιον Θεσσ. (Κρυόβρ.): Εἴχαμι τοῦ γκαζούλ', προτοῦ νὰ μᾶς βάλλ'ν τὰ φῶτα. Συνών. γκαζό-λύχνος, γκαζό-λύχνος.

γκαζουμάκι τό, ἐνιαχ. γκατσουμάκ' Θεσσ. (Δρακότρ.) Ἐκ τοῦ οὐσ. γκαζοῦμι, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ τύπ. γκατσοῦμι, καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -άκι.

Γκαζέλι 1, τὸ ὅπ. βλ. Συνών. βλ. εἰς λ. γαιδοῦρι, γκάζος.

γκαδούμι τό, ἐνιαχ. γκατσούμ' Θεσσ. (Δρακότρ.) Ἐκ τοῦ οὐσ. γκάζος, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ τύπ. γκάτσους.

Γκαζέλι 1, τὸ ὅπ. βλ. Συνών. βλ. εἰς λ. γαιδοῦρι, γκάζος.

γκαζοφάναρο, τό, Ἀθῆν.—Π. Γλέζου, Πρώτη γνωριμία, 153.

Ἐκ τῶν οὐσ. γκάζι καὶ φανάρι.

Φανὸς καίων μετὰ πετρέλαιον ἐνθ' ἄν.: Ὅταν ὁ πάντα καθυστερημένος φανοκόρος τοῦ δήμου ἀργοῦσε ν' ἀνάψῃ τὸ γκαζοφάναρο τῆς γωνίας, εἴχαμε τὴν αἴσθησιν πὼς κάπως δρόσισε Π. Γλέζου, ἐνθ' ἄν. Πβ. γκαζόλαμπα, γκαζό-λύχνος, γκαζό-λύχνος, γκαζοφωτιά.

γκαζοφωτιά ἡ, γαζοφωτιὰ Σαμοθρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γκάζι καὶ φωτιά.

Γκαζό-λύχνος, τὸ ὅπ. βλ.

γκαζώμα τό, ἐνιαχ. γκαζώμα Ἡπ. (Κουκούλ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γκαζώνω.

1) Ἡ λίπανσις τῆς μηχανῆς διὰ τὴν εὐρυθμον λειτουργίαν της. 2) Ἡ τροφοδοσία τῆς μηχανῆς μετὰ ὑγρὸν καύσιμον.

γκαζώνω ἐνιαχ. γκαζώνου Ἡπ. (Κουκούλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γκάζι.

1) Λιπαίνω μηχανὴν διὰ νὰ λειτουργῇ εὐρύθμως ἐνθ' ἄν.: Νόμ' τοῦ γκαζουτήρ' νὰ γκαζώσου τ' μηχανή μ' Ἡπ. (Κουκούλ.) 2) Τροφοδοτῶ μηχανὴν μετὰ ὑγρὸν καύσιμον ἐνθ' ἄν.

γκαζωτήρι τό, ἐνιαχ. γκαζουτήρ' Ἡπ. (Κουκούλ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γκαζώνω καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -τήρι.

Γκαζερό 1β, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: Νόμ' λίγου τοῦ γκαζουτήρ' σ' νὰ γκαζώσου τ' μηχανή μ' Ἡπ. (Κουκούλ.)

γκαϊλές ὁ, Ἡπ. (Ζαγόρ. κ.ά.) Μακεδ. (Ἀσσηρ. Βέρ. Βλάστ. Βογατσ. Βόιον Δίβρ. Θεσσαλον. Καστορ. Καταφύγ. Κοζ. Σέρρ.) γκαϊλές Μακεδ. (Λαγκαδ.) καϊλές Θράκ. (Σηλυβρ.) Μακεδ. (Νάουσ.) καϊλ-λές Κύπρ. γαϊλές Ἡπ. Κρήτ. (Βιάνν. Κατσιδ.) Μακεδ. (Γρεβεν.) Μεγίστ.

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *g a i l e* = ἐνόχλησις, δυστυχία, μέριμνα. Ὁ τύπ. *καϊλές* κατ' ἐπίδρασιν τοῦ ἀναλόγου σημασίας *καήλα*, εἰς δὲ τὴν Κύπρον διὰ τὴν προφορὰν τοῦ *g* ὡς *κ*.

1) Θλίψις, στενοχωρία, μέριμνα, φροντίς ἐνθ' ἄν.: Αὐτὸς οὐ γκαϊλές θὰ τ' φάῃ Μακεδ. (Σέρρ.) Μ' ἔφαγε ὁ γαϊλές τοῦ παιδιοῦ μου, ποῦ μοῦ πέθανε ῥς τὴν ξενιτεῖα Ἡπ. Ἐχ' μιγάλου γκαϊλές ῥς τὴν καρδιά Ἡπ. (Ζαγόρ.) Ἡ ἀντραζ-ουμ ἔχ' τοῦ γκαϊλές τ' Μακεδ. (Θεσσαλον.) Γκαϊλέδης κὶ ντέρτχια ἔχον μ' αὐτὸν τὸν ἀντρα μ' Μακεδ. (Κοζ.) Ἐμ-μ' ἔπκιασεν ὁ καϊλ-λές του, νὰ πάω νὰ γυρίζω νὰ τὸν εὔρω Κύπρ. Μὲ κόφτει με, με νοιάζει με ὁξὰ ἔπκιασέ με ὁ καϊλ-λές του (ὁξὰ = ἐκτός) αὐτόθι. Τοῦ φτουχὸ κὶ τ' γυνιαῖκα τ' τσί πῆρι ἴθα ἢ ὕπνου, γιατί δὲν εἶχαν κανιέναν γκαϊλές νὰ τσί τρώῃ

